

ЕТАПИ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ПЕРЕКЛАДАЧІВ ДО
ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Вступ України до СОТ та інших міжнародних інституцій потребує якісних змін у рівні підготовки перекладачів, завданням яких є одними із перших представляти нашу країну, її могутній науковий і технічний потенціал, національний колорит, багату історію та культуру.

На жаль в нашій країні недостатня увага приділяється психолого-педагогічній і методичній підготовці перекладачів до професійної діяльності. Існуюча система професійної підготовки перекладачів у ВНЗ значною мірою спрямована на теоретичне осмислення суті перекладацької діяльності і не завжди приділяється належна увага формуванню комплексу професійно важливих якостей особистості, які забезпечують високий рівень професіоналізму майбутніх перекладачів в конкретних умовах складного процесу їх професійної діяльності. „Оволодіння лише теоретичними знаннями і практичними вміннями не дають змогу майбутньому перекладачеві розв’язувати складні проблеми. Необхідно вчити їх умінню адаптуватися в будь-яких умовах, особливу увагу звертати на самостійність, прогнозування, розвиток інтелекту, комунікативних навичок” [1].

На наш погляд, основними напрямками роботи у підготовці майбутніх перекладачів повинна стати індивідуалізація навчання. При цьому головним завданням стає створення умов для реалізації творчих здібностей студентів, оскільки переклад – процес творчий і вимагає такого ж підходу до організації навчального процесу студентів. Творча навчальна діяльність суб’єктів учіння, навчальна пошуково-дослідна діяльність мають однакову психологічну структуру: пошук і комбінації різних елементів, відбір значущих варіантів, досягнення нової якості. Тому під час організації навчальної діяльності студентів, викладачу слід „враховувати закономірності протікання та етапи

творчого процесу, які накладають певні вимоги до викладання і змісту навчального предмету, до організації творчої навчальної діяльності” [2: 255].

Розробляючи методику формування готовності майбутніх перекладачів до професійної діяльності, ми пропонуємо наступні етапи:

- *Мотиваційний*. Завдання цього етапу: актуалізувати соціальні та особистісні мотиви успіху, самовираження, пізнавальні мотиви, мотиви професійної спрямованості; розкрити сутність та структуру перекладацької діяльності; формувати спрямованість майбутніх перекладачів на творчий переклад; оцінити готовність студентів до майбутньої діяльності. Ефективними можуть бути наступні форми і методи навчання: лекція-бесіда на тему „Професія перекладача – творча професія” про специфіку і напрямки перекладацької діяльності та її значення для суспільства; підбір індивідуальних завдань; драматизація ситуацій з реального життя і діалогів; опис нестандартних перекладацьких ситуацій і аналіз причин здійснення непрофесійного перекладу; створення „ситуацій успіху” для студентів, які відчувають недостатню впевненість у собі; наведення прикладів із власної перекладацької практики викладача і студентів, які формують інтерес і спрямованість на майбутню професійну діяльність; аналіз прикладів із життя людей, які володіють високорозвиненою мотивацією досягнення і успіху; спостереження за роботою діючих перекладачів. Використовуючи такі види діяльності, необхідно покласти в основу принцип отримання радості від виконаної роботи.

- *Інтелектуально-творчий*. Завданнями цього етапу є: стимулювання потреб у підвищенні фахових знань та їх практичне закріплення; формування умінь і навиків, необхідних для майбутньої професійної діяльності; розвиток професійно важливих якостей майбутнього перекладача. Залучення в інтелектуально-творчу діяльність відбувається через порівняльний аналіз перекладів, здійснених авторитетними перекладачами; організацію конкурсу на кращий переклад твору (вірша іноземною мовою), різних вікторин, роботу над проектами; ділові та рольові ігри, де студенти є безпосередніми учасниками

подій, можуть усвідомити рівень власної підготовки та співставити з необхідним, що стимулює у них потребу у підвищенні рівня професійних знань. На даному етапі особливе значення ми надаємо професійній спрямованості автентичних навчальних матеріалів; роботі з позиції перекладача; використання комплексу навчальних завдань і питань для самостійної роботи; проблемних методів; використання аудіовізуальних засобів та комп'ютера, що сприятиме підвищенню рівня загальних і фахових знань, формуванню професійних умінь і навиків, поєднанню теоретичних знань і практичних умінь для здійснення якісного перекладу.

- *Рефлексивний*. Завдання: розвиток самооцінки та відповідальності за результати своєї діяльності; розвиток здатності до самоконтролю та самокорекції, самореалізації у майбутній професійній діяльності. Форми і методи роботи на даному етапі: творчі завдання з перекладу підвищеної складності для самостійної роботи; проведення конкурсів, студентських олімпіад; участь у різних проектах, підготовка доповідей до участі у конференціях, що сприяє формуванню комплексних перекладацьких умінь; виробничо-перекладацька практика.

Отже, завданням підготовки перекладачів повинна стати підготовка студента до різних видів професійної діяльності, формування професійно важливих якостей перекладача. Основними методами навчання на заняттях перекладацького циклу повинні стати проблемний і діалоговий, які дозволяють студенту вчитись формувати власну думку, здійснювати вибір і приймати обґрунтоване рішення при наявності різних варіантів відповідей.

Список літератури:

1. Razmjou L. To Be a Good Translator, Translation Journal, V. 8, № 2, 2004.
<http://www accurapid.com/journal/28edu.htm>
2. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті: Монографія / С.О. Сисоєва, А.М. Алексюк, П.М. Воловик, О.І. Кульчицька, Л.Є. Сігаєва, Я.В. Цехмістер та ін.: За ред. С.О.Сисоєвої. – К.: ВІПОЛ, 2001. – 502с.

Анотація

Стаття присвячена проблемі формування готовності майбутніх перекладачів до професійної діяльності. Автором запропоновано основні етапи професійної підготовки перекладачів (мотиваційний, інтелектуально-творчий, рефлексивний), а також форми і методи роботи зі студентами на заняттях перекладацького циклу.

Аннотация

Статья посвящена проблеме формирования готовности будущих переводчиков к профессиональной деятельности. Автором предложено основные этапы профессиональной подготовки переводчиков (мотивационный, интеллектуально-творческий, рефлексивный), а также формы и методы работы со студентами на занятиях переводческого цикла.

Annotation

The article is devoted to the questions of formation of readiness for professional work of future translators. The author has proposed the main stages of translators' training (motivated, intellectual-creative, reflexive) also forms and methods of teaching at translation lessons.

Заявка для участі у конференції

Шупта Оксана Володимирівна

Старший викладач кафедри іноземної філології

Хмельницький національний університет

Дом. адреса: 29000, м. Хмельницький, вул. С.Разіна 16, кв.31,

дом.тел.703441